

י"ד אלול
30 אוגוסט
יום ה'

רובשוב בא אחמול בשש; באחת עשרה הבוקר היחל לשלשחנו
ישיבה בדבר הפעולה להבא. מסרנו על ההכנות והסידורים בפריס
וציינו קו הפעולה בגרמניה, ציחיה ווינה. נאסוף אספה מצומצמת
של אישים: בובר, אוסקר כהן, יוסף בלוך, וורנר סנטור, פריץ
נפחלי, טשרניחובסקי, י.ל. שבינברג ואנשי המפלגות להתייעצות
מוקדמת. ניסד פה ועד כדוגמת פריס מבאי כוח המפלגות והארגונים
ונקרא למועצה גרמנית. רובשוב ושפרינצק ילכו אחר כך לוינה ופרג.
לדעת שניהם טוב לגמור מקודם הפעולה במערב אירופה, ולהתחיל אחר
כך במזרח. בסכות תקרא מועצת ההתאחדות בפולין ושפרינצק חושב
להכשיר במועצה זו את המפלגה לקראת הקונגרס. לפני התחלת הפעולה
בפולין יש צורך שתהיה כבר החלטת מועצת ההסתדרות. שניהם דורשים
שאני אשאר עד אחרי הסכות, אולם אני מרגיש שעלי למהר לשוב ארצה.
מצב הרוח בארץ קשה, חש אני שגם בקרב חברינו שוררת חרגזה קשה,
ואיני יכול ברגע כזה שלא להיות בארץ. הייתי רוצה לגשת לימים
אחדים לפולין למען הכיר את מצב הרוחות במפלגות, בחלוץ ובנוער.
אבל אם דבר זה יגרום לדחית מועצת ההסתדרות - אין זה רצוי.
שפרינצק הח נין במועצה בברוסל ועד כמה שועד זה יעזור
לנו בעבודה.

הרצפלד שבא לסוף ישיבתנו טוען שבמקום העבודה שאנחנו
עושים - מוטב שנעסוק בהשגת אמצעים לקרן הקיימת למען אפשר התישבות

של אלף משפחות. הוא רוצה לארגן ולואה של 90.000 לירה בשביל הקה"ק לקניית קרקע. פיקא הבטיחה לו - בשיחתו את פרנק בפרים - להשתתף בעשרת אלפים. הרצפלד דרש מפרנק שיתנו 1.000 דונם מאדמת רביה להתישבות מאה משפחות, ופרנק הסכים לחמש מאות דונם בשביל חמשים משפחה, אולם הרצפלד סקוה שפרנק ילך הלאה. מפעל חדש עכשיו הוא חיוני, אך מפעל זה בלבד, אפילו אם יצליח, לא ישנה את המצב ביסודו. צבורנו בארץ, ביחוד העירוני, לא ישונה מצבו, וכשל כבר כוח הסבל. הפועל רוצה סוף סוף בעבודה בטוחה וקבועה ובקיום מבוסס. ואת המצב בחנועה הציונית לא ישנה מפעל קטן זה. נחוצה הנופה רבה, גם בארץ וגם בחנועה, למען ישנה המצב שנוי ניכר.

בארבע נפגשנו את לובינסקי. מסרנו לו על ההכנות והתייעצנו על הוצאת גליון מיוחד של חותגער יודע לפני המועצה: דרושים מאמרים על ישיבת הוה"פ, על כנוס י.ו.ב. על ברוסל והמועצה הסוציאליסטית למען א"י ועל הקונגרס גופא. לובינסקי יכתוב על ישיבת הוה"פ - הוא נראה לי אינו רוצה מהתוצאות. הוא סודר את הישיבה במאמרו של ברל שנחפרסם בגליון האחרון של הוונגר יודע. בשאלת הקונגרס ינחן מאמרי "שליחותנו בעם".

לוונגר יודע יש אלף חותמים והוא נקרא בעיון בקרב

כל חוגי הנוער היהודי בגרמניה.

שאלתי את לובינסקי על המצב בקרב הנוער היהודי בגרמניה.

מקוצר הזמן לא הספיק לסיים את הערכתו: הדור החדש בגרמניה, זאינו

בחנועה הציונית, אין בו כל רוח התנגדות ושנאה לציונות. יש חוג ליברלי "רליגיונזי" (שבת), וחוג צעירים כללי. לשניהם יש יחס כבוד לציונות ולא"י; סי.וו.ב. עברו לפני שנה אחדים מטובי החברים לקומוניזם. הסבה - הקשר של א"י עם האימפריליזם האנגלי, הבורגניות של החנועה הציונית, המצב הקולוניאלי של א"י. סכנת הקומוניזם בי.וו.ב. לדעת לובינסקי עברה, אולם היחס לסוציאל-דימוקרטיה הוא שלילי. להיות חבר בסוציאל דימוקרטיה נחשב לדבר מבייש בחוגי י.וו.ב. בקיי.פא.או. הציונות היא רפופה. מתעניינים יותר בענייני האגודה מאשר בשאלות ציוניות.

ביום הראשון יהיה מחוץ לברלין כינוס של כל אגודות

הנוער - כאלף ומאתים בחורים, ונסע שמה יחד עם לובינסקי.

בשש נסע הרצפלד לורשו (הכרטיס 26,9 מרק, מחלקה ג').

ט"ו אלול
31 אוגוסט
יום ו'

לישיבתנו היום הזמין שפרינצק את וולטש. קשה לי להפגש עם אדם זה בשקט. אני יודע אם יש עוד עתון שהרע לחנועה הציונית כעיון של וולטש. הינדס מאמין באמת בסקריזם, וציונות כזוג הולמת את כל מבנה נפשו ורוחו. אבל וולטש זה הוא אינטלקטואלי, גרמני, חלוש מהחנוני היהודי הפעוט, מחימר בקירבה לפועל בארץ - ורק יחס מחולל למפעלנו ולמאוריינו, רק אמונה מרוקנת מחכמה הכשירה